

SUBSCRIPCIÓ  
Barcelona. Una pesseta al mes  
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre  
Extranger. 9'00 id. id.  
Pagant per any, una pesseta de rebuix

# EL POBLE: CATALA

DIRECTOR  
PERE OOROMINAS  
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ  
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.  
DEPREMTA  
GARRER FORTUNY, NÚM. 2, TERS  
TELÈFONS  
Redacció, 723 - Impremia, 2.208

ANY IX NUM. 2,526 BARCELONA, DISSABTE 3 DE FEBRER DE 1912 UN NÚMERO, 5 CENTIMS

**Bàsculas-Caixaes**  
**Pibernat** **per Cabals**  
**Avinyó, 8-10**

## EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

### ACTUALMENT

### EXPOSICIO ESPECIAL Y VENDA

## Guants y puntes

Perfumeria. - Flors. - Adornaments pel cap.  
Vanos. - Bruses. - Refajos. - Corbates y Genres  
de punt pera Senyora. - Mocadors de mà.  
Jocs de taula. - Llençols. - Estors. - Jocs brise-bise.  
Tires brodades. - Capses paper. - Florers. - Nubes.  
Echarpes. - Tuls y Vels pera sombrero

Preus considerablement reduits  
durant els dies d'Exposició

**PELLETERIA FRANCESA**  
**FÍ DE TEMPORADA**  
Grans rebaxes en tots els articles  
Porta de l'Angel, 5, entressol

## COMENTARIS AL DEBAT

### Mentres els cínics parlen...

—Jo soc pur. De que m'acuseu, dicots?  
Ja sé que la meua vida es pera suportar  
injuries y atacs, però tant se val! Soc pur  
y dic sempre la veritat. Els que m'ensen  
a la cara l'acusació de revoltes, d'assassinats,  
de desordes, de propagandes incendia-  
ries; els que diuen que m'he venut en els  
governos de la monarquia, que aprofito el  
prestigi popular pera fer diners, aquests m'en-  
tencen, però jo's perdonoi! Jo soc pur com la  
neu de les congestes. La meua vida es im-  
maculada!

Jo no he fet més que bé a la patria.  
He ajudat a la repatriació, he demanat in-  
dults, he portat sempre l'esperit de pietat  
a dins de l'ànima. Tant se m'endona que la  
culminia envereni la meua vida. Jo, que com  
Saint Joan de la Creu, aspiro a la gloria  
espiritual, este satisfet de mi mateix.

Quan el poble sent dir això a un diputat  
repblicà, en aquells diputats repblicà, sent  
a dins una esgarriada de fàstic y una veu  
li rondina en l'ànima.

—El teu cinisme no té límits, quant ens  
parles de la pureza de la teua vida! Has per-  
dut la memoria o has perdut la vergonya?  
Què ja no té'n records de quantes assassi-  
nats has imbut en els teus deixebles? Què  
ja no recordes quantes robes ha amparat la  
teua paraula? Què ja no hi penses en els  
homes que han mort a l'africà perque tu  
has sigut complice de les operacions guer-  
res? Tu que tot ho tradueixes en valor,  
quant t'ha produït, el tornant sant? Negu-  
ràs la virtualitat d'un contracte de uti-  
tat amb el govern den Canalejas?

—Però'l diputat segueix parlant, y el poble  
escolta.

—Jo soc pur. Aquí els únics culpables  
son els conservadors y per això NO VULL  
que tornin a governar mai més. Si per cas  
el rei els crida, la setmana tràgica se re-  
produirà.

Y el poble pensa:

—Perquè'ls ataquen tant virulentment en  
els conservadors? Perquè'ls han fusellat un en  
Ferrer? No perquè'ls homes del teu partit

van delatari y no's hi has imposat correcti-  
u! Es per la repressió de lo de juliol de  
1909? Es per la guerra de Melilla? No!  
perquè en Canalejas ha seguit els mateixos  
passos: ara s'ha fusellat al foguier del «Nu-  
mancia», s'han sospes garanties, s'ha per-  
seguit la premsa, s'ha continuat la desas-  
trada guerra de Melilla. Per què doncs apoies  
en Canalejas per lo mateix que combates  
en en Maurra? Sigues més franc, confes-  
sa-ho, home, que abans no't donaven ki-  
ners y ara te'n donen!

No'n parlis de la memoria den Ferrer!  
Pera que hies tortat la pau de la seva tom-  
bia, vosaltres? Pera que l'his torbada tu,  
que goses les delícies de la riquesa quant  
el mataven, y el coward del teu lloctinent,  
y el miserable delator que avui encara figura  
en el teu partit? Per què torbes la pau de  
la seva tomba si el vostre afany es solament  
un vi esperit de negoci?

Més ara ja no es el diputat qui parla sinó  
un exministre del rei. Un home que té la  
conciencia térbola y les mans ensangonades.  
Aquell home de les sordes rencunes  
venjatives, sibeu?

—Vaig a parlar sense embulls, exclama,  
ja n'estic cansat dels atacs! Ara soc jo qui  
va a parlarvos del crim dels radicals, de  
aquells que m'combatien, d'aquells que m'a-  
cuseu. Jo també soc pur. La venjança no  
nia en el meu cor. Si se m'ataqués a mi,  
callaria, però perilla la patria y hui de  
parlar.

Els radicals estan eniesos amb el Govern  
y el Govern fa lo que ells volen. Fins els mi-  
nistres del rei consenten que en un Congrés  
celebrat a Barcelona se profereixin frases in-  
jurioses pera mi!

S'ha permès la propaganda de l'atentat  
contra mi. Periódics pagats pel Govern han  
dit aquestes coses y el Govern ha seguit  
subvencionant-los, això no es una prova pal-  
lable de conciliància?

Amb aquests homes que demanen pietat  
y assassinat, no s'hi pot pactar, ho sen-  
tiu Canalejas? Val més que'ns deixem el

camp lliure a nosaltres que dels assassins  
ne fem una gloria.

No hi podeu parlarhi amb aquests homes  
que han tograt que un infelís inconscient  
no fos condemnat a vint anys de presidi.  
Val més que'ns ajudeu a nosaltres, que va-  
rem fusellar un idiota!

Nosaltres, es veritat que hem permès que's  
fes l'apologia del regicidi, vos ho heu dit,  
Canalejas; però jamai hauriem consentit que  
se preconisat l'atentat contra un ministre.  
Al fi y al cap la vida del rei què se'ns en-  
dona?

Ja ho veieu lo que us costa la pau de  
Barcelona. Heu hagut de comprar als que  
tiraven bombes y aquests s'han fet els vos-  
tres amos.

Sou uns covaris, homes del Govern. Jo  
no'n soc pas. M'arremango de brassos y  
espero. Veiam qui es el maco que m'abor-  
da; quan torni al poder faré lo mateix que  
vau fer. No tinc por de ningú!

Y aquella veu del poble exclama, irada:

—Tant despreciable és tu com l'altre! Tan  
cínics són les teves paraules de marmat-  
nyera desvergonyida. Ningú se'n vantarà de  
la crueltat y tu te'n vantes y fins te quei-  
ces de que hi hagi pau a Barcelona. En  
sentis anyor dels trágics espantes de les hom-  
bres, sanguinari? Es que encara vols més  
sang, després de la que tu vas vessar?

Què hi tens que tirar en cara an aquest  
home que acuses? Qui es més assassí, el  
que intenta revólver en má contra un minis-

tre jugantshi la vida, o tu que mateses fro-  
dament amb el concurs de la llei y del  
butxí? Vergonya, vergonya eterna pera tó!  
Execració pera la teua memoria!

Mes ara el diputat repblicà torna a par-  
lar. Una austeritat catoniana asserena les se-  
ves paraules d'home que desprecia la glori-  
a humana.

—Ja ho veieu. El pinxo m'ha insultat,  
peró soc innocent. Jo no he propagat la vio-  
lencia, ni he amparat cap immoralitat ad-  
ministrativa, ni he cobrat mai de ningú.  
La meua vida es diáfana y pura. No hi  
han taques de sang ni estigimes de fudre.  
Mai he menassat a ningú. Aquestes coses  
no's diuen, se fan, Ah, si jo pogués! Però  
ja ho veieu, els meus m'abandonen y la  
meua santitat no'm permet matarvos amb  
les propies mans. Què hi voleu fer, si soc  
covari?

El poble ja no pot contenir la seva in-  
dignació. Els punys se clouen, y dels so-  
latges de l'ànima se n'aixeca un haf agre  
de repulsió contra aquests homes cínics que's  
llescen fane damunt de les honres amb pa-  
raules propies d'una batassa de marmat-  
nyeres. Prou parlar de moralitat y d'hon-  
radesa, tu, complice del Govern, y tu, ex-  
ministre sanguinari. Anetu a un carreró fosc  
a dirimir les vostres qüestions, però no les  
dugueu al Parlament! El vostre cinisme us des-  
cobrix y les vostres rancunes us traïxen.

No'n parlem més de la patria ni de l'honor,  
que'ns feu fàstic, ho sentiu? fàstic!

## COMENTARIS Notes polítiques

### Influir...

La cosa d'uns quatre anys que tota l'orien-  
tació de la Lliga Regionalista gira entora de  
la paraula, és més que la paraula, influir.  
Si regressim la colecció de «La Veu» hi tro-  
bariem aquest mot repetit amb una freqüen-  
cia enorme. «Que repetim hem d'influir» o  
«que nosaltres influm», etc., etc., tota una  
gamma immensa de frases en les quals el  
verb influir s'hi troba conjunt en tots els  
temps y en totes les persones.

Y resulta que de tant repetir-lo ells matei-  
xos s'han cregut que influen, y els regionalis-  
tes llegidors de «La Veu» tenen arrelada aq-  
uesta convenció, aduc no s'hagi provat mai si  
concordava amb la realitat dels fets. Així es  
fàcil escoltar per part dels constants llegid-  
ors de l'orgue de la dreta, les següents pa-  
raules dites amb l'orgull y sonoritat que re-  
querixen: «Nosaltres influm».

Si an el bon llegidor li contestem que pro-  
vi l'afirmació, no sab com fer-ho, car mai  
s'ha preocupat en indagar-ho. «La Veu» ho  
diu cada dia y per això ell ho ha arribat a  
creure-ho. Succedeix lo que a molts subscrip-  
tors de «La Veu» se'ns dona a entendre quan  
ho tenen per l'informació. Y regularment els  
que això diuen no llegeixen el diari. Anem  
a dir que'l que llegix, tot aquell reguissell  
de telegames de l'extranger colocal sense  
orde ni concert, va pel camí d'esser sant.

Abans d'ahir mateix «La Veu», contestant  
a una nota d'EL POBLE, deia com següent:  
«No fem com la U. F. N. R. que s'entrega  
a la conjunció republicana-socialista sense in-  
fluir en cap sentit...» y més avall tornava  
a dir «Valdria més que imitant la nostra con-  
ducta EL POBLE CATALA, els homes de  
EL POBLE CATALA, influissin en els par-  
tits republicans espanyols. Y no repetix cap  
més vegada aquesta paraula perquè el solt  
es curt.

De manera que ells, els homes de «La Veu»,  
amb tota la bona fe — bona fe provinciana? —  
se creuen influir. Ont? Es clar que serà en el  
partit conservador. Així se té de pensar, quan  
combaten ferotjament y sistemàticament —  
la Lliga no tenen por boca pera alabar an  
Maurra.

Ara si els hi diem que demostrin l'influen-  
cia y que citin fets en els quals se patentin,  
no sabran que dir. Ells enflueixen y res  
més. Una mania com qualsevol altra. Heusho-  
aquí.

Senyors de «La Veu»: No s'influeix dientho  
a tort y a dret; l'influencia deriva necessa-  
riament de la propia força, de la propia  
virtualitat, de la potencia que actua recta-  
ment vers l'ideal. No amanyegant, y fent de  
escola, no imposant quietut a tola hora y  
mantent energies patriótiques que són entu-  
siasmes y són acció fecunda y fertilisant. Vos-  
altres políticament voleu enfluir, empréu po-  
líticament arrecoueu l'ideal.

Es que a Respit y malgrat la vostra actua-  
ció política, si de cas quetison s'ha influït  
en els partits espanyols — no en el den Mau-  
ra — solament també s'hauria fet. Es Catalu-  
nya qui influeix, no es cap criteri agafat amb  
pinces, ni cap orientació regionalista.

Algu ha cregut que'ls veritables conquis-  
tors són ells, que en Maurra iu molt quan  
llegixen tot això de l'influencia. Y natural-  
ment que'l que del partit conservador resia  
satisfet de que tingui a Catalunya qui l'apoia  
tan desinteressadament. Però el que del  
partit conservador no deu poder amagar  
un somriure irònic cada cop que'ls homes  
de «La Veu» pronuncien amb el més alt  
orgull aquestes paraules: «Nosaltres influm».

Així si que es esser eprovinciano!

A nosaltres ens agrada molt que'ls homes  
de la Lliga influeixin, car aquesta es  
una aspiració propia de tothom qui té un  
ideal sigui el que's vulgui.

Peró que no's repetixin tant que no  
vulguin enfluir tant!

Es a dir, ara ja volen governar, lo qual  
ens està perfectament bé. D'aquí a dos anys,  
els llegidors de «La Veu» se pensaran que  
governen, de la mateixa manera que ara's  
creuen enfluir y no influeixen; al contrari,  
són influents, o invadits, com diuen ells.

Per l'amor de Déu, que no influeixin tant  
els homes de «La Veu»! Entre poc y massa  
de les coses... — F.

### La Joventut

Se convoca a la soció d'Acció Política  
de la J. F. N. R. de Barcelona, a la reunió  
general que se celebrará aquest vespre, 3  
de febrer, al C. N. R. del carrer de Pelai,  
42, principal, pera tractar d'assumptes de  
molt interès y urgència.

### El districte del senyor Cambó

El senyor Abadal deu haver enviat an  
aquestes hores la renúncia de l'acta de se-  
nador, càrreg incompatible amb el de re-  
gidor de Barcelona. També renunciaria l'ac-  
ta de diputat per Castellersol el senyor Fer-  
rer y Vidal, a qui la Lliga donarà la se-  
natúria que l'abadal deixarà vacant.

Tot això té per fi deixar un districte ho-  
pera la Lliga en disposició d'elegir dipu-  
tats, a fi de que ho sigui el senyor Cambó.  
D'aquí a poc, doncs, amb la deguda ajuda  
del Govern, que es qui ha de decretar  
vagues y convocar eleccions, el clander de  
la Lliga anirà al Congrés en representació  
de Castellersol.

### Més noves electorals

Es possible que en el districte de Ma-  
taró no hi hagi lluita. El senyor Estapé,  
que perdé en les darreres eleccions per 400  
vots y que, per tant, representa un con-  
tinuanc d'empenta pera el senyor Maristany,  
acaba d'abandonar d'una greu malaltia que  
l'ha tingut al llit durant mesos y no's tro-  
ba decidit en plena convalescència a em-  
pendre la batalla. Si no's logra ferio can-  
viar de decisió, el comte de Laverna sol-  
rà diputat probablement per l'article 29.

Per lo que respecta a Torroella de Mon-  
grí no se sab encara qui's presentarà.

### Els radicals dissidents

La setmana que ve s'inaugurarà el nou  
centre radical de la Plassa Reial, entrada  
pel carrer del Vidre. Aixó serà la fortalesa  
del grupet que capdellen en Lladó y Va-  
llés, en Guàrdols y en Figueras. En la Jun-  
ta directiva hi figuraran, sembla, els se-  
nyors Ambros, que devia anar en candida-  
tura en les darreres eleccions y el que  
no ho volgué, en Garcia de Blàhes, Eleu-  
terio Chico, etc.

El casino ha nomenat president honorari  
an en Lerroux, pera que no se'ls digui an-  
titerrouxistes.

Se relaciona la creació y proxima in-  
auguració d'aquest Centre amb la marxa  
a Madrid dels senyors Lladó y Vallés. Vol  
dir aixó que'l casino no s'acabarà d'obrir si  
capdill dona a l'inquiet regidor algunes sa-  
tisfaccions?

### Ej 11 febrer

Els federals adherits al Consell Nacional  
organisen pera l'onze de febrer un banquet  
en commemoració de l'aniversari de la Re-  
publica espanyola del 73.

Els que vulguin inscriure'shi poden fer-ho  
en els llocs que segueixen:

Rambla de Canalejas, número 7, primer,  
don Joaquim Duran; Cadena, número 30,  
tenda, don Josep Mas; Ronda de Sant Pau,  
número 3, tenda, don Miquel Climent; Car-  
me, número 110, tenda, don Teodor Pla-  
mas; Olivo, número 7, tenda, don Jacinto  
Duran; Plassa de Santa Caterina, número  
2, principal, don Angel Sabat; Sant Andreu  
número 70, baixos.

### L'acta del senyor Portela

Havense de procedir a la recollecció del  
càrreg de diputat pel districte de Fonta-  
grada, fins ara desampenat pel senyor Por-  
tela, a causa de cessar aquest per incompe-  
tibilitat amb el càrreg de governador, el  
senyor Portela se presenta a la recollecció.  
Les eleccions tindran lloc el dia 25 de  
febrer.

### Nova Junta

El Consell directiu del C. N. R. de Sant  
Mari s'ha constituït així:

President, Pere Bofart; vicepresidente, J. To-  
rrens Cros; secretari, Josep Serra; vicesecre-  
tari, J. M. Vidal; tesorero, Josep Montpel-  
lor; comptador, Ramon Vallvé; bibliotecari, Pe-  
re Cases; vocals, Joan Colomé, Joan Ma-  
ri, Lluís Cortés, Josep Dorca.

### Dr. Serrallach

Viss urinarias  
122 a 2 y 6 a 7, Pelai, 40  
Consulta econòmica, de 7 a 9, Jovellanos, n.º 9.

### FILLS DE F. MAS SARDA

RAMBLA DEL CENTRE, 20. - BARCELONA

Negociem els cupons Amortissable 5 per 100,  
vençiment 15 de febrer próxim.

### Lo de les Notaries

La comissió d'estudiants de Dret ha li-  
cordat publicar un manifest dirigit als es-  
tudiants y a tots els catalans, en el qual  
donarà compte de la campanya realitzada  
pera obtenir la derogació del R. D. den  
Burro, explicant l'estat actual de la qües-  
tió y lo que cal fer pera lograr l'objectiu  
de la campanya.

Dit document tindrà veritable interès, ja  
que'ls nostres joves estudiants han sigut els  
propulsors d'aquesta patriòtica campanya.

### L'organització de la Joventut

Tal com estava anunciat, en l'important  
entitat federal nacionalista Ateneu Pi y Mar-  
gall, de la Barcelona, se celebrà el pro-  
passat dimarts a la nit y amb assistència  
d'un bon nombre de socis, la reunió de jo-  
ves convocada per la comissió organitzadora  
de la Joventut F. N. R. de dit Ateneu, pe-  
ra donar compte dels treballs realitzats per  
la constitució de la mateixa, discutir y apru-  
var els estatuts que l'ha de regir y nomena-  
ment de la seva Junta directiva.

Presidí la reunió el president sortint de  
l'Ateneu Pi y Margall, senyor Esteve Ga-  
tuelles, qui portà el debat de la discussió  
dels estatuts, els quals, després d'aprova-  
re y acceptant, a proposta d'un soci, una modi-  
ficació respecte'l nom de la Joventut, quedà  
constituïda amb la denominació que segueix:  
Joventut F. N. R. «Els Girondins».

Tot seguit se passà a la elecció de la Jun-  
ta, la qual sortí elegida per immensa  
majoria de vots, amb els noms següents:  
president, J. Sansoli; vicepresidente, Ramon Xi-  
qués; tesorero, Marian Zaragoza; bibliotecari,  
Joan Arnal; secretari, Francisco de P. Vi-  
les; vocal primer, Vicens Botella; vocal se-  
gon, Emili Viñud. Se feu constar en acta  
el sentiment per la mort de l'abnegat po-  
lític y prestigiós republicà doctor Esquerdo.

Finalment, el senyor Gatuelles, amb un  
valent y magnífic parlament, feu un breu  
exorde de lo que havia d'esser la mateixa  
Joventut, li endressà falagueres paraules,  
plenes totes elles de fe y d'entusiasme  
pera l'avvenir y els exortà a que emplessin  
totes les activitats y energies al bon  
robustiment del partit d'U. F. N. R. y a la  
constant propagació en dia democràtica  
y popular barranta dels lliberadors ideals  
de Federació, Nacionalisme y República, els  
quals van encarnats en la nostra comunitat  
política. Acabantse aquí la reunió en mitg  
d'un entusiasme indescriptible y encoratja-  
dor.

Aquesta novella Joventut F. N. R. «Els  
Girondins», secció de joves que es de l'At-  
eneu Pi y Margall, ens prega que desde  
nostres columnes endressem una coral y ben  
entusiasta salutació a totes les entitats del  
partit, y especialment a les Joventuts; o-  
brantse per lo que pual esser útil en bé  
de Catalunya y del partit.

### Acció Cultural del C. N. R. del Districte IV (Bailén, 131, cantonada Diagonal), convi- da a tots els esperantistes al

## Gran miting

de propaganda Esperantista,  
primer de la serie organizada,  
que's celebrará avui dissabte,  
a dos quarts de deu de la nit.

Oradors: Jacinto Bremón,  
Delfi Dalmau, Andreu  
Min, Frederic Pujolà y Va-  
llés y Rómulo S. Rocamora.

## ECOS

UN AMIC ens escriu, comentant l'«eco»  
d'ahir: «A tot arreu s'impeïeix l'aprox-  
imació del públic als vapors, abans de llavar  
fàciles y se fa sortir d'aquests a la gent.  
Si no fos així, que n'hi haurien de passar  
gustos voluntaris».

Molt bé. Que s'interposi un cert espai entre  
els vapors y el públic, que s'impeïeix l'en-  
trada al vapor de tots els que no siguin pas-  
sats, però, per tots els deus, que no's po-  
sin tanques entre'ls que se'n van y els que's  
queden, com si se tinguessen de subjectar a  
brutal disciplina l'acte emocionant d'un em-  
barc.

Al moll de Barcelona, d'ont surten els tran-  
satlàntics, no fa gaire que's va construir  
una mena de xalet-estació, convenientment  
aïllat per unes tanques. Entre'l xalet y els  
vapors, hi ha un andén amplíssim. Després  
d'una palanca, se puja al vaixell. An aquest  
andén ens referim, que es al que's té pro-  
bit l'accés. El parent, l'amic, que aconseguís  
arribarhi, malgrat y no desbordar, perquè  
hi ha prou espai y l'entrada a bordo pot  
esser vigilada per un sol home, no triga  
ni cinc minuts en esser lliurat a fora. Una  
de dues: o el que marxà té d'esperar amb  
els seus lluny del vapor, o té d'aguardar la  
marxa separat dels seus, sense poder ni veu-  
re'ls.

Per què no's reglamentin, l'accés a l'an-  
dén, fent pagar entrada si es precis? Per què  
no donar entrada al públic, tan sols, si  
així se vol, una vegada acabada la càrrega?  
Aleshores l'única objecció que's pot presen-  
tar es que amb l'aglomeració de públic,  
algú pugui aprofitarse, entrant al barco, sen-  
se pagar drets. Amb aquesta temensa, les  
companyies ferroviaries també tindrien de  
impedir que's permanesques dintre de les  
estacions, sense anar de viaje.

Però's veu que les coses de mar són molt  
series y que aquell que embarca, té de des-  
zarse fora de les tanques de l'embarcader,

tola tendresa y tot sentimentalisme. El mar  
es més dur que la terra y ja se li sent l'a-  
maror, abans de deixar de tropitjar la san-  
ta pols de la santa terra.

—

L'ANULACIO de la festa de la Candelari,  
ha servit pera atormar la contradicció  
de la vida nostra. El papa la va ordenar  
y els bons catòlics volgueren ahir respectar  
la tradició. «Catòlics jueus», anomenava ahir,  
un fervent cristià als que foren treballar a  
treballaven. Y tenien raó els catòlics apostòlics  
y romans, potestaris de les decisions pa-  
pals. No era la Candelari, la commemoració  
de la purificació de la Verge? Si s'anula  
aquesta festivitat, no se proclamava la irre-  
verencia que significa arronsar les espalles  
davant de la santa puritat? Doncs, jueus y  
bons jueus, els que no conseqüen el ciri tra-  
dicional y no ofereixen a la Verge's respecte  
de la seva fa.

Primera contradicció, aquesta, però abans  
ja n'hi havia haguda una altra: la den Cana-  
lejas, anticlerical, el que afirma que pera lle-  
gislal sobre les associacions religioses, no  
necessita per res a Roma. No ha tingut  
necessitat de cap requeriment eclesiàstic, per  
ordenar que fos dia de treball la Candelari,  
provint que Espanya es la filla predilecta  
de l'Església.

Naturalment, com que'l papa, primer, y  
en Canalejas, després, han ordenat, en nom  
de l'Església, l'abolició de la festa d'ahir, els  
bons anticlericals han tingut de celebrar la  
Candelari. Altres anys haurien treballat, però  
aquest se tonia de vagar, de respectar el  
dia, d'oferir el descans d'unes hores a la  
Verge. A la «Casa del Pueblo», ahir no's tra-  
ballà. Y en les cases dels incògnits terms,  
tampor, pera demostrar que en qüestions  
de conciencia, devengues té un de posarse al  
costat de la Verge, pera anar contra'l Vati-  
cà.

—

L'IU PASQUAL, está preparant una expo-  
sició de les seves obres pera'l dia 5, en  
el Pabelló Català. En Canals ha fet un cartell,  
anunciant, ple de bon gust.

Al Saló Parés, avui, inaugura la seva,  
Felix Mestres. Al Saló Esteve, també, avui,  
sobre la que feu en Galdos Oller.

## LA QÜESTIÓ DELS TRAMVIES

### Un manifest

Se'ns demana la publicació del manifest  
següent:

«La Agrupación Socialista Obrera al pue-  
blo de Barcelona: Atenta esta Agrupación,  
no sólo a los problemas nacionales y a los  
de mejoramiento de la familia obrera que  
especialmente persigue, si que también a  
aquellos de carácter local, sobre todo cuando  
revisten social trascendencia, se ha creído  
en el caso de recoger, para exteriorizarla  
en un acto solemne, la protesta, por no de-  
cir indignación, del pueblo de Barcelona, sin  
distinción de partidos ni de escuelas, contra  
el acuerdo de omala administración munici-  
pal, suplantado por veinticinco años la rever-  
sión a la ciudad de todos los lineas tranvia-  
rias hoy explotadas por una empresa.

Ramón lesión a los intereses públicos,  
que asciende a más de 287 millones de pes-  
etas y que sólo puede aconsejar una ignoran-  
cia manifiesta o una evidente mala fe, la  
Agrupación Socialista no puede consentir que  
se consuma sin su enérgica protesta.

Familiarizado está, ciertamente, nuestro  
pueblo de algunos años a esta parte, con to-  
da suerte de escándalos municipales; pero  
el que nos ocupa es de una magnitud tal,  
que nos atrevemos, en nombre de nuestro  
partido, a tomar la iniciativa para congre-  
gar a todos los hombres de buena voluntad  
contra la política de negocio que parece ser  
el único programa de determinados ediles  
de todos los grupos que tienen representación  
en el Consistorio, lo cual constituye un bo-  
chorno para el buen nombre de Barcelona.

Con el dedo señala la opinión a los que  
trafican en provecho propio con los sagra-  
dos intereses del patrimonio común, pero  
es el caso que ninguna mano armada se ha  
levantado aún ni para pedirles piedad ni  
para hacerles justicia. Si los dictados del  
desprecio y los ecos de indignación, que en  
el seno de los hogares que se formulan contra  
algunos gestores voluntarios de los intere-  
ses comunales tuviesen manifestación externa,  
es seguro que esos comerciantes de mala  
ley no volverían a traspasar los umbrales  
del palacio municipal.

Partidarios resueltos por nuestros princi-  
pios de la socialización de todos los instru-  
mentos de trabajo, debemos serlo en primer  
término de aquellos que tienen mayor am-  
plitud y trascendencia. Así la municipaliza-  
ción de los tranvías a la fecha más próxima  
posible es asunto que debemos defender, no  
sólo como solución legal, sino como solución  
de nuestro credo. Es éste, por fortuna, uno  
de aquellos extremos en que coinciden las  
escuelas individualistas con el socialismo,  
coincidencia que cada día adquiere mayor  
relieve, mayor horizontal, mayor necesidad,  
en el desarrollo de la vida local con la  
municipalización de distintos servicios de ca-  
rácter público.

Partido de ideales es el nuestro, sin relación  
alguna con las tituladas conveniencias de  
partido, declaramos estar en el caso de poder  
hablar alto y claro.

Es indudable que en el seno de todas las  
colectividades políticas que tienen representa-  
ción en el Consistorio hay hombres de  
buena fe, como lo es igualmente que los hay  
reñidos con todo interés público, de la misma  
suerte que en la masa de todos los partidos  
existe quienes condenan los actos de egoísmo  
personal de algunos de sus hombres.

Ande un hecho claro y concreto como el  
que nos lleva a la iniciación de un despar-  
tar del pueblo, nuestra opinión es que po-  
demos perfectamente confundirnos los hom-  
bres de los campos políticos más opuestos y  
de las distintas escuelas. El deber de ciudadan-  
ia puede unirnos a todos en la plaza públi-  
ca, como nos une en las conversaciones y en  
las críticas particulares a la sombra de la  
bandera de la moralidad, que no es patrimo-  
nio exclusivo de nadie y que es uno de los  
más nobles motivos que puede agitar a un  
pueblo culto y consciente.

Estamos seguros de que los socialistas, radica-  
les, izquierdistas, derechos, sin excluir los  
partidos de gobierno y aun aquellos que se  
hallan fuera de la órbita de toda acción po-  
lítica colectiva, nos confundiremos formando  
un solo haz contra los malos administradores  
de la ciudad.

Es posible que no encontremos en 1912



de Relació  
nomençant  
Don Lli-  
Josep Lez-  
guera, bil-  
liararió Gr-  
quel Palau  
Jorba, don-  
guerra, vo-  
Ahir se  
provent e  
lari públi-  
amb el mi-  
Centre-Am-  
divulgació  
bliques ar-  
argenti pr-  
D. Antoni  
la penit-  
El Cor-  
recaber de

(PER

Publica  
Fixant  
manents  
Decrets  
Reial o  
d'Alcudia,  
ques, abo  
orgànics  
Relació  
cions pro  
tamar.

Diu que  
primera,  
Melquinde  
gible den  
precedent.  
El seny  
a esser p  
y ahir va  
que aques  
beralisme  
especie de

Entre les  
diversos p

que les d  
planlejat a  
temps, en  
gust den l  
era d'exp  
dixi d'exi

S'ocupa  
bat d'afir  
del senyor  
tat entre'l  
Recorda  
en un dis  
d'ensorrar  
a mitja h  
Comenta  
rèplica del  
que cordia  
de la terce

Diu aque  
Haviem  
radical y r  
liberals y  
vadors.

Comenta  
Quina dece  
radicalisme  
altres, que  
dillo» ajude  
clamar la  
citt!

Oviedo,

la una, es  
la teulada  
de Meley.  
Afortunada

El president  
matí en el  
assumptes  
Foren a  
personalitat  
Entre ell  
general Az  
el subsecretari

Saragossa.  
nit una co  
ció pública

Va fer la  
 Joventut L  
 tot seguit c  
 Jimeno.  
 Disculpà  
 jas, al qua  
 han impedi  
 nuació alab  
 disposantse

der pera co  
lo que es la  
digué, hem  
nial V.

Parla de  
que es una  
guerras y la  
Respecte  
ria manifest  
tos en la de  
Ahudint al  
Maura en  
conservador  
Si volen  
ab gust; po  
vindran, des  
car si ving  
cies foren l  
Ya fer hi  
després de  
vencer de  
que la mon  
Ahudint al  
elogi para ls  
timents de



de Relacions Comercials de dita corporació, nomenant-se els senyors següents:

Don Lluís Riera y Soler, president; don Josep Llorenç, vicepresident; don Simeó Muñoz, bibliotecari; don Santiago Marín, don Hilarió Guàrd, don Teodor Roviralta, don Miquel Palau, don Marín Viada, don Marcel·lí Jorbe, don Ramon Trubal y don Antoni Figueras, vocals.

Ahí se va constituir l'esmentat Comitè a propòsit del Manifest-programa que aviat se farà públic i prenent acord per a relació amb el ministeri d'Estat, la comunicació amb Centre-América, la publicació de follets de divulgació i estudi econòmics de les Repúbliques americanes i l'esperança del col·loqui presentat a la Societat del doctor don Antoni B. Pont per la seva importació a la península.

El Comitè acordà sobre aquest darrer punt recabar de l'esmentat senyor Pont, representant de la Societat, que donés a conèixer el

tant dels productors del sud del text, el desenvolupament dels seus estudis i impressions sobre la futura i pròxima importació cotonera en una conferència pública que tindrà lloc aviat.

Diumenge darrer se celebrà la junta general de socis del Foment del Treball Nacional.

Llegida la Memoria anual, el president, don Lluís Sedó exposà amb sobrietat son programa presidencial que conté interessants projectes i aludí a la darrera revisió anàlisi, en que tanta part tingué, fent ressaltar l'obra de concòrdia realitzada.

Seguidament remercià a tots els que col·laboraren en l'èxit de la difícil missió, especialment al vicepresident don Eduard Calvet i don Ramon Monegal, don Joan Vich Gual i Aguilera.

Fou molt aplaudit.

Don Ramon Monegal remarcà els excepcionals mèrits del senyor Sedó i l'enorme tas-

ca que ha dut a terme i proposà que la Memoria llegida i el programa exposat tant magistratament pel senyor Sedó, fossin aprovats per unanimitat.

Pronuncià unes breus paraules el senyor Calvet, agraint les lloances del senyor Sedó, amb motiu d'haver ambdós compartit en altres ocasions les obligacions que imposa la presidència.

L'elecció dels tretze vocals i dels vuit compromissaris, que seguidament tingué lloc, donà aquest resultat:

Vocals de lliure elecció: don Alexandre Bosch, don Josep M.ª Cornet, don Joan M.ª Bagó, don Frederic Bernades, don Just Carrius.

Secció d'Indústria: don Joan Vich Gual, don Francisco Piella.

Secció d'Agricultura: don Ignasi Conillas, don Josep Lacambra.

Secció de Comerç: don Miquel Castellví, don Josep Mata.

Secció de Ciències: don Joan Josep Ferrer Vidal, don Aureli Ras, don Francisco Puig y Alfonso.

Comissaris: don Pere Serra, don Manuel Lladó, don Antic Noguera, don Frederic Riera, don Francisco Puig y Alfonso, don Josep de Carat, don Antoni Feliu y don Lluís Guarro.

Demà, a les onze del matí, en el Museu Pedagògic Experimental, Ample, 1, m.º, el doctor F. Bordas, metge oculista, donarà la primera d'una sèrie de conferències públiques de vulgarització científica dedicades als directores d'escoles públiques i privades, sobre l'interessant tema «La visió, els defectes i anomalies, importància que presenten baix el punt de vista pedagògic, manera d'evitar la perniciosa influència».

pot protestar de les meves paraules, però res més.

El senyor AZZATI: En tinc prou amb que cregui el senyor Canalejas que en el discurs que pronuncià contestant el senyor Barral res hi ha que pugui danyar la meua dignitat.

El senyor BUGALLAL parlà del decret centralitzant a Madrid les oposicions a notaries.

El senyor CANALEJAS li contestà dient que està anunciant un debat sobre aquest assumpte i que creu que es molt aviat plantejar ara, doncs hi ha que esperar a que'l Govern adopti una resolució.

El senyor CARNER intervé defensant la descentralització de les oposicions.

El senyor ROSELLO hi intervé també.

El senyor MONTES SIERRA demana detalls sobre les eleccions efectuades darrerament a Sevilla.

El ministre de la GOVERNACIÓ promet portar a la Cambra aquests dades.

El senyor MONTES SIERRA ataca a les autoritats de Sevilla, dient que faltaren a la veritat (Protestes i cops de campana de la presidència).

L'orador explica irònicament al ministre de la Governació lo ocorregut en les eleccions i diu que hi havia delegats i gent pagada pel governador que estaven tancats en una casa fet xanullós.

Diu que la guarda civil quadruplica les persecucions.

El ministre de la GOVERNACIÓ protesta d'aquestes afirmacions i les desmenteix.

El senyor MATIAS pregunta si el Govern portarà a les Cambres algun projecte de llei per pagar als que lluitaren en la primera guerra de Cuba.

Diu que lo que passa amb això és una informalitat (Rialles).

El senyor d'HISENDA diu que és difícil contestar concretament i que portarà l'assumpte al Consell de ministres.

S'acaba la sessió.

ha han conferenciat sobre els crèdits extraordinaris que s'hauran de demanar a les Corts.

Convingueren en limitar en lo possible dita crèdits.

Madrid, 3, de 1 a 3 matí

**Lo que diu «La Epoca»**

Comenta aquest matí aquest diari la sessió d'ahir del Congrés i consignava que'l senyor Morote s'apropà després de la sessió al senyor Lerroux i aprofitant efusivament la mà li digué recordant una frase del senyor Melia: «Compartirem el poder moderador».

Alegix l'esmentat diari que aquesta frase agrada a molts de la majoria.

**Les sessions del Congrés**

Ha sorgit l'idea de demanar al comte de Romanones que s'ocupés de les sessions del Congrés fins que'ls reis i els personatges que han d'acompanyar reformi del viatge al Ferrol para la beatificació del catòlic «Espanya»; però tant el comte de Romanones com el senyor Canalejas s'oposen a que's suspenguin les sessions de les Corts.

Se creu que demà acudirà al Congrés pocs diputats i que a l'obrir la sessió algú demanarà que's compti el nombre de presents i la sessió tindrà d'aixecarse.

**El senyor Morot**

Ha desistit el senyor Morot de son viatge al Ferrol para poder assistir a la discussió de la reforma del Reglament del Congrés, que començarà demà.

**Demanant el premi Nobel**

Diversos diputats iniciaren en el Congrés l'idea de dirigir un telegrama al comitè de l'Acadèmia per al premi Nobel, demanant per el senyor Pérez Galdós.

# CRONICA DE FORA

## Informació d'Espanya

(PER TELEFON Y TELEGRAF)

Madrid, 2, de 10 matí a 9 nit

**La «Gaceta»**

Publica entre altres coses lo següent:

Fixant en 115,540 homes les forces permanents de l'exèrcit.

Decrets de Guerra firmats ahir pel rei.

Reial orde disposant s'habiliti la Duana d'Alcudia, para l'importació de llegums seques, abans minerals, escorres, grans i adobs orgànics de totes classes.

Relació número 260 de crèdits per obligacions procedents de la darrera guerra d'Ultramàr.

**«El País»**

Diu que'l debat polític ha tingut dues parts: primera, de crítica, fins al discurs de don Melquíades Alvarez; i segona, un triomf inèdita don Canalejas, del qual no hi ha cap precedent.

El senyor Canalejas, diu, va començar ahir a esser president del Consell de ministres, i ahir va pujar al poder la situació liberal; que aquests dos mots anomenats anys de liberalisme han representat pel Govern una especie de minoria haix la tutela don Maura.

**«El Universo»**

Diu que respecte les conseqüències polítiques de les manifestacions, don Maura, l'opinió era quasi unànim ahir.

Entre les persones autoritzades, de molts diversos partits, era general la creença i que les dues crisis que en Canalejas ha plantejat amb notoria imprudència, en poc temps, en el Parlament han pres, amb disgust don Maura, l'aspecte parlamentari que era indispensable para que l'actual Govern deixi d'existir.

**«El Liberal»**

S'ocupa també en l'article de fons del debat d'ahir en el Congrés i diu que'l discurs del senyor La Cierva produí fonda contrarietat entre els seus mateixos partidaris.

Recorda que'l senyor La Cierva havia dit en un discurs que en mitja hora acabaria d'ensorrar al Govern, essent així que en aquell mitja hora l'ha enlaira.

Comenta satisfactoriament els discursos de república dels senyors Lerroux i Morot i diu que cordialment els felicita del fracàs groc de la tercera intenció dels conservadors.

**«La Mañana»**

Diu aquest periòdic:

Havien cregut que'l senyor Lerroux era radical i revolucionari, ara que manen els liberals i després que manessin els conservadors.

Comentant el discurs d'aquest senyor diu: Quina decepció para'ls 20,000 seguidors del radicalisme barceloní! Quina alegria para nosaltres, que podem trobar-nos amb un acudillo ajudant a viure a un Govern! o a proclamar la llei marcial a un que'l d'extercit!

**Explosió**

Oviedo.—La guarda civil de Mieres telegrafia dient que a la matí de dimarts, a la una, esclatà un cartutxo de dinamita a la teulada de la casa-fàbrica de la via de Meley.

Afortunadament, no hi hagué desgracies personals.

**«El País»**

Diu que'l debat polític ha tingut dues parts: primera, de crítica, fins al discurs de don Melquíades Alvarez; i segona, un triomf inèdita don Canalejas, del qual no hi ha cap precedent.

El senyor Canalejas, diu, va començar ahir a esser president del Consell de ministres, i ahir va pujar al poder la situació liberal; que aquests dos mots anomenats anys de liberalisme han representat pel Govern una especie de minoria haix la tutela don Maura.

**«El Universo»**

Diu que respecte les conseqüències polítiques de les manifestacions, don Maura, l'opinió era quasi unànim ahir.

Entre les persones autoritzades, de molts diversos partits, era general la creença i que les dues crisis que en Canalejas ha plantejat amb notoria imprudència, en poc temps, en el Parlament han pres, amb disgust don Maura, l'aspecte parlamentari que era indispensable para que l'actual Govern deixi d'existir.

**«El Liberal»**

S'ocupa també en l'article de fons del debat d'ahir en el Congrés i diu que'l discurs del senyor La Cierva produí fonda contrarietat entre els seus mateixos partidaris.

Recorda que'l senyor La Cierva havia dit en un discurs que en mitja hora acabaria d'ensorrar al Govern, essent així que en aquell mitja hora l'ha enlaira.

Comenta satisfactoriament els discursos de república dels senyors Lerroux i Morot i diu que cordialment els felicita del fracàs groc de la tercera intenció dels conservadors.

**«La Mañana»**

Diu aquest periòdic:

Havien cregut que'l senyor Lerroux era radical i revolucionari, ara que manen els liberals i després que manessin els conservadors.

També pensava preguntar el criteri del Govern sobre'l problema regionalista.

Després de les dues darreres sessions lo que cal preguntar es si subsisteix la conjunció liberal-democràtica-conservadora.

Jo crec que la conjunció té d'esser negativa, després d'haver qualificat el senyor Maura de traidor a la monarquia als actuals ministres.

En les sessions d'ahir i ahir d'ahir se va demostrar que per primera vegada se parlava aquí amb veritat, realitat i sinceritat, que són les condicions principals de la vida de tota assemblea. Mal s'ha presentat aquí una llista tant forta com la sostinguda ahir pels senyors La Cierva, Canalejas, Morot i Lerroux. Adoncs, ahir també hi hagué una nota simpàtica: la de que un diputat republicà parlà del regim en termes tan falgues com ho va fer el senyor Lerroux. Això suposa un evident progrés.

Prega als senyors Maura i La Cierva que no vegin en les seves paraules la menor ofensa personal.

Esperal ser criteri favorable a que en les Corts passés lo que succeï en els Ajuntaments i Diputacions provincials, o sigui que dursin un número fixo d'anys. Així els diputats tindràn més autoritat i amb això no hi perdria res la monarquia. Poder no hi hauria sessions tan enverinades com les d'ahir i sessions d'ahir, m'és parlarà tant de l'interior de la corona. Qui s'atreveix, després de les sessions d'ahir i ahir d'ahir, a dir-li a la corona que tregui el poder al senyor Canalejas!

En els canvis de govern té d'haver-hi molta claredat para que no's gastí inútilment la força prepotent.

Definix lo que és la confiança de la corona. No és la persona del rei, sinó la confiança del país interpretada pel rei. Com que aquest dret saber que'l rei electoral confia sempre lo que pregunta'l Govern, ja sab que quan a una persona li dona'l govern li dona també'l poder legislatiu; és a dir, que'l rei fa'ls vocals i aquests fan el poder legislatiu. Per lo tant, no's pot dir que uns Opts representin millor que uns altres l'opinió del país.

El parlament espoli, para ser tal i no una reunió de 400 homes honrats nomenats pel Govern, ha d'estar elegit per la voluntat dels electors.

Se refereix a lo ocorregut en les dues darreres sessions i diu que en elles sembla marxar la divisió entre'ls partits liberals i conservadors. Es clar que lo més sortit fou lo que revestia caràcter personal; però lo important era averiguar que no hi havia unanimitat de criteri en ambdós partits sobre'ls problemes fonamentals del país.

Creu que'ls més autoritats para parlar de l'aplicació i interpretació de les lleis son els que no tenen relació amb la vida pública. Els governants, para tenir autoritat en aquesta matèria, han de compensar per modificar la seva conducta.

Parlant de la gràcia d'indult, diu que essent conseller d'Estat va dir que votaria tots els indults, menys els per delictes comesos per funcionaris en l'exercici dels seus càrrecs. Els delictes indults els accepta, per honorar, que siguin els delictes comesos.

Deducte de les paraules del senyor La Cierva que'l senyor Lerroux i els demés revolucionaris son més criminals que'ls fusellats en 1909.

Diu que donar la batalla a la revolució es contraproduent, puig s'agita més l'opinió, i hi ha que deixar en pau la reacció i la rebel·lió.

Coincideix amb el senyor Maura en apreciar el sentit de la veritat liberalitat, i diu: o hi ha que lluitar amb els embaixadors, o hi ha que lluitar amb la corona.

Creu que la monarquia no està en situació de fugir del règim liberal. El rei deu sentir-se tranquil, porque es forta l'opinió, rom també'l poder legislatiu i l'administració pública.

Quan s'ataca al règim, les persones sentates no venen atacs a la monarquia, sinó als Govers.

Afirma que no hi ha vagues revolucionaries, a son judici, i que son lícites totes. Li sembla equivocall el problema que planteja'l senyor Maura quan diu que'l partit conservador no podia defensar a la monarquia.

Diu que no hi ha que ocupar-se del partit conservador ni pensar en la seva desaparició, porque sempre hi fou i hi serà, i que en lo que hi ha que pensar es en que hi hagi un partit liberal, quin organització perfecta deu interessar al senyor Maura.

No crec que hi hagi dificultats per part de la corona en que existeixi un partit liberal fort.

Acaba declarant que s'alegraria de que'l senyor Canalejas seguís en el poder amb dict i gaset de la confiança i de la simplicitat del país.

S'acaba a parlar el senyor MAURA. (Exclamació)

M'aleixo, diu, a posar de relleu un error de S. S. quan ha afirmat que jo vaig dir que'l Govern traïdonava a la monarquia.

Li remeto el «Diario de Sesiones»; llegixi S. S. i veurà com no vaig dir que'l Govern traïdonava.

El senyor URAIZZ: Celebro la declaració, però'm sembla que S. S. si que diu que amb la conducta del Govern perillava la monarquia.

I para qmble les paraules d'ahir del senyor La Cierva posa gran apreciació en la conducta del Govern. Si això so manté de ment disculpar-lo. Si el senyor La Cierva diu ara que no ho entenguerem bé, me'n alegraré.

Haurà format a unir-se la conjunció libe-

ral-democràtica-conservadora. El temps ens ho dirà.

El senyor CANALEJAS s'aixeca a parlar.

La Cambra s'ataca unanimitat considerablement.

Diu: A l'anticar-se la campanya parlamentària tenia esperansa en que tots els elements democràtics i liberals no podien per menys que respectar que en l'anterior etapa liberal els republicans arremeteren en la oposició, aprofitant la quinta essencia de la mala intenció i de la renúncia.

Creu que com més ens volen perjudicar lo que fan es afavorirnos davant de l'opinió.

Tinc molta confiança en les discussions parlamentàries.

En l'interregne parlamentari hi passat a margures pel moviment revolucionari. No tenia dret a atribuir-hi els republicans.

Ahí el Congrés obrer de Barcelona i repetix lo que ja digué en altres discursos sobre'l complot revolucionari d'aquella capital.

Diu que'ls elogis que rebé'l Govern per la seva conducta i el resultat de les eleccions siguessen el fallo de l'opinió pública pel procedir del Govern, i alegix:

Hem seguit les orientacions de nostre programa i sense condescències amb ningú hem merescut la confiança del país.

Diu que les vagues del mes de setembre foren un moviment perillós i justifica les mesures que adoptà'l Govern para reprimir aquell moviment.

Respecte a lo que s'ha dit acusant-lo de desleialtat a la monarquia, diu que en això hi ha utilitats i indignitats a les quals no vol contestar.

Nega que'l senyor Uraiz tingui motius para dir que'l partit liberal i el conservador són un mateix partit, i alegix:

Nosaltres no ens declarem incompatibles amb ningú, però si se declaren incompatibles els altres, que hi farem?

La nostra conducta es ben clara. Ho hem respectat tot i complint les obligacions de tots els factors.

Nosaltres volem seguir l'obra parlamentària en forma intensa fins que no pugui esser-hi més. Desitgem inspirar confiança i complir els compromisos amb honradesa.

Prega a les minories que donguin per acabat aquest debat, puig té que acudir al Senat para atendre a assumptes d'importància.

El senyor URAIZZ, rectifica en un breu discurs, insistint en alguns extrems de lo que ha dit abans.

El PRESIDENT dona per acabat el debat polític.

S'entra a l'orde del dia i se procedeix a la votació definitiva mitjançant boles, dels projectes de llei concedint pensions a la viuda del coronel Alvarez Cabrera y a les dels generals Pintos y Diez Vicario.

Durant les votacions conferencien animadament en el centre del saló els senyors Morot, Dato y Sánchez Guerra.

El senyor AZZATI parla, però com que està afonit, quasi no se'l sent desde la tribuna de la premsa.

Posa de relleu la seva conducta amb motiu dels successos de Valencia i diu que no pot quedar baix el pes de l'acusació que se li ha dirigit de que es enemic de la patria y de l'exèrcit amb motiu de les demàndes de martiris an els presos de Cullera.

Recull les alusions que li foren notifiades en les quals el presentà com enemic de la patria y de l'exèrcit.

Demana per això aclaracions al senyor Canalejas.

El senyor CANALEJAS contesta al senyor Azzati i li recorda quant digué al senyor Barral.

També li recorda que està sotmès a un procediment per denuncia calumniosa i diu que no's pot prestar a alienar la responsabilitat penal que li pot correspondre.

Fa historia de lo ocorregut amb motiu de dita denuncia i entre altres coses diu:

També deu recordar S. S. l'acusació de que estava avingut amb els organitzadors de un miting a París en favor de les suposades víctimes.

Tot són fets sotmesos als tribunals, com fets són els cartells posats a París anunciant torturacions.

S. S. me demana que declari que aquests fets no repercutiren i això jo no puc fer-ho. Els denunciadors danyaren en l'extranger el bon nom d'Espanya.

S. S. està sotmès a un procés i jo no puc atenuar ni agravar la situació.

Acaba recordant també al senyor Azzati que'l seu periòdic de Valencia dirigí atacs a la patria.

El senyor AZZATI diu que no se senta sense que'l senyor Canalejas rectifiqui les manifestacions que feu al senyor Barral o que plantejarà un debat sobre mals tractes als presos de Cullera.

Considera que atacar a un cabo de la guarda civil i a un general no es atacar a l'exèrcit.

Insisteix en demanar una rectificació.

El senyor CANALEJAS diu que no pot tenir concepte de la intensitat del patriotisme del senyor Azzati i que no es advocat defensor.

Afirma que lo diu, dit està y que les acusacions llençades pel senyor Azzati són calumnioses para la patria y para l'exèrcit.

El senyor AZZATI torna a protestar de la frase del senyor Canalejas y exigeix de ell que rectifiqui el concepte de que és enemic de la patria y de l'exèrcit.

Lo demés — alegix — ja's ventilarà.

El senyor CANALEJAS llegix les paraules que pronuncià contestant al senyor Barral i diu:

Creu que inventar torments no es cosa plausible. Si S. S. se sotmetés al judici de la Cambra, aquesta li diria lo mateix.

Mantinc l'exercitació, doncs de lo contrari no mereixeria estar en aquest lloc. S. S.

da han conferenciat sobre els crèdits extraordinaris que s'hauran de demanar a les Corts.

Convingueren en limitar en lo possible dita crèdits.

Madrid, 3, de 1 a 3 matí

**Lo que diu «La Epoca»**

Comenta aquest matí aquest diari la sessió d'ahir del Congrés i consignava que'l senyor Morote s'apropà després de la sessió al senyor Lerroux i aprofitant efusivament la mà li digué recordant una frase del senyor Melia: «Compartirem el poder moderador».

Alegix l'esmentat diari que aquesta frase agrada a molts de la majoria.

**Les sessions del Congrés**

Ha sorgit l'idea de demanar al comte de Romanones que s'ocupés de les sessions del Congrés fins que'ls reis i els personatges que han d'acompanyar reformi del viatge al Ferrol para la beatificació del catòlic «Espanya»; però tant el comte de Romanones com el senyor Canalejas s'oposen a que's suspenguin les sessions de les Corts.

Se creu que demà acudirà al Congrés pocs diputats i que a l'obrir la sessió algú demanarà que's compti el nombre de presents i la sessió tindrà d'aixecarse.

**El senyor Morot**

Ha desistit el senyor Morot de son viatge al Ferrol para poder assistir a la discussió de la reforma del Reglament del Congrés, que començarà demà.

**Demanant el premi Nobel**

Diversos diputats iniciaren en el Congrés l'idea de dirigir un telegrama al comitè de l'Acadèmia per al premi Nobel, demanant per el senyor Pérez Galdós.

**«El País»**

Diu que'l debat polític ha tingut dues parts: primera, de crítica, fins al discurs de don Melquíades Alvarez; i segona, un triomf inèdita don Canalejas, del qual no hi ha cap precedent.

El senyor Canalejas, diu, va començar ahir a esser president del Consell de ministres, i ahir va pujar al poder la situació liberal; que aquests dos mots anomenats anys de liberalisme han representat pel Govern una especie de minoria haix la tutela don Maura.

**«El Universo»**

Diu que respecte les conseqüències polítiques de les manifestacions, don Maura, l'opinió era quasi unànim ahir.

Entre les persones autoritzades, de molts diversos partits, era general la creença i que les dues crisis que en Canalejas ha plantejat amb notoria imprudència, en poc temps, en el Parlament han pres, amb disgust don Maura, l'aspecte parlamentari que era indispensable para que l'actual Govern deixi d'existir.

**«El Liberal»**

S'ocupa també en l'article de fons del debat d'ahir en el Congrés i diu que'l discurs del senyor La Cierva produí fonda contrarietat entre els seus mateixos partidaris.

Recorda que'l senyor La Cierva havia dit en un discurs que en mitja hora acabaria d'ensorrar al Govern, essent així que en aquell mitja hora l'ha enlaira.

Comenta satisfactoriament els discursos de república dels senyors Lerroux i Morot i diu que cordialment els felicita del fracàs groc de la tercera intenció dels conservadors.

**«La Mañana»**

Diu aquest periòdic:

Havien cregut que'l senyor Lerroux era radical i revolucionari, ara que manen els liberals i després que manessin els conservadors.

**«El País»**

Diu que'l debat polític ha tingut dues parts: primera, de crítica, fins al discurs de don Melquíades Alvarez; i segona, un triomf inèdita don Canalejas, del qual no hi ha cap precedent.

El senyor Canalejas, diu, va començar ahir a esser president del Consell de ministres, i ahir va pujar al poder la situació liberal; que aquests dos mots anomenats anys de liberalisme han representat pel Govern una especie de minoria haix la tutela don Maura.

**«El Universo»**

Diu que respecte les conseqüències polítiques de les manifestacions, don Maura, l'opinió era quasi unànim ahir.

Entre les persones autoritzades, de molts diversos partits, era general la creença i que les dues crisis que en Canalejas ha plantejat amb notoria imprudència, en poc temps, en el Parlament han pres, amb disgust don Maura, l'aspecte parlamentari que era indispensable para que l'actual Govern deixi d'existir.

**«El Liberal»**

S'ocupa també en l'article de fons del debat d'ahir en el Congrés i diu que'l discurs del senyor La Cierva produí fonda contrarietat entre els seus mateixos partidaris.

Recorda que'l senyor La Cierva havia dit en un discurs que en mitja hora acabaria d'ensorrar al Govern, essent així que en aquell mitja hora l'ha enlaira.

Comenta satisfactoriament els discursos de república dels senyors Lerroux i Morot i diu que cordialment els felicita del fracàs groc de la tercera intenció dels conservadors.

**«La Mañana»**

Diu aquest periòdic:

Havien cregut que'l senyor Lerroux era radical i revolucionari, ara que manen els liberals i després que manessin els conservadors.

**«El País»**

Diu que'l debat polític ha tingut dues parts: primera, de crítica, fins al discurs de don Melquíades Alvarez; i segona, un triomf inèdita don Canalejas, del qual no hi ha cap precedent.

El senyor Canalejas, diu, va començar ahir a esser president del Consell de ministres, i ahir va pujar al poder la situació liberal; que aquests dos mots anomenats anys de liberalisme han representat pel Govern una especie de minoria haix la tutela don Maura.

**«El Universo»**

Diu que respecte les conseqüències polítiques de les manifestacions, don Maura, l'opinió era quasi unànim ahir.

Entre les persones autoritzades, de molts diversos partits, era general la creença i que les dues crisis que en Canalejas ha plantejat amb notoria imprudència, en poc temps, en el Parlament han pres, amb disgust don Maura, l'aspecte parlamentari que era indispensable para que l'actual Govern deixi d'existir.

**«El Liberal»**

S'ocupa també en l'article de fons del debat d'ahir en el Congrés i diu que'l discurs del senyor La Cierva produí fonda contrarietat entre els seus mateixos partidaris.

Recorda que'l senyor La Cierva havia dit en un discurs que en mitja hora acabaria d'ensorrar al Govern, essent així que en aquell mitja hora l'ha enlaira.

Comenta satisfactoriament els discursos de república dels senyors Lerroux i Morot i diu que cordialment els felicita del fracàs groc de la tercera intenció dels conservadors.

**«La Mañana»**

Diu aquest periòdic:

Havien cregut que'l senyor Lerroux era radical i revolucionari, ara que manen els liberals i després que manessin els conservadors.

**«El País»**

Diu que'l debat polític ha tingut dues parts: primera, de crítica, fins al discurs de don Melquíades Alvarez; i segona, un triomf inèdita don Canalejas, del qual no hi ha cap precedent.

El senyor Canalejas, diu, va començar ahir a esser president del Consell de ministres, i ahir va pujar al poder la situació liberal; que aquests dos mots anomenats anys de liberalisme han representat pel Govern una especie de minoria haix la tutela don Maura.

**«El Universo»**

Diu que respecte les conseqüències polítiques de les manifestacions, don Maura, l'opinió era quasi unànim ahir.

Entre les persones autoritzades, de molts diversos partits, era general la creença i que les dues crisis que en Canalejas ha plantejat amb notoria imprudència, en poc temps, en el Parlament han pres, amb disgust don Maura, l'aspecte parlamentari que era indispensable para que l'actual Govern deixi d'existir.

**«El Liberal»**

S'ocupa també en l'article de fons del debat d'ahir en el Congrés i diu que'l discurs del senyor La Cierva produí fonda contrarietat entre els seus mateixos partidaris.

Recorda que'l senyor La Cierva havia dit en un discurs que en mitja hora acabaria d'ensorrar al Govern, essent així que en aquell mitja hora l'ha enlaira.

Comenta satisfactoriament els discursos de república dels senyors Lerroux i Morot i diu que cordialment els felicita del fracàs groc de la tercera intenció dels conservadors.

**«La Mañana»**

Diu aquest periòdic:

Havien cregut que'l senyor Lerroux era radical i revolucionari, ara que manen els liberals i després que manessin els conservadors.

**«El País»**

Diu que'l debat polític ha tingut dues parts: primera, de crítica, fins al discurs de don Melquíades Alvarez; i segona, un triomf inèdita don Canalejas, del qual no hi ha cap precedent.

El senyor Canalejas, diu, va començar ahir a esser president del Consell de ministres, i ahir va pujar al poder la situació liberal; que aquests dos mots anomenats anys de liberalisme han representat pel Govern una especie de minoria haix la tutela don Maura.

**«El Universo»**

Diu que respecte les conseqüències polítiques de les manifestacions, don Maura, l'opinió era quasi unànim ahir.

Entre les persones autoritzades, de molts diversos partits, era general la creença i que les dues crisis que en Canalejas ha plantejat amb notoria imprudència, en poc temps, en el Parlament han pres, amb disgust don Maura, l'aspecte parlamentari que era indispensable para que l'actual Govern deixi d'existir.

**«El Liberal»**

S'ocupa també en l'article de fons del debat d'ahir en el Congrés i diu que'l discurs del senyor La Cierva produí fonda contrarietat entre els seus mateixos partidaris.

Recorda que'l senyor La Cierva havia dit en un discurs que en mitja hora acabaria d'ensorrar al Govern, essent així que en aquell mitja hora l'ha enlaira.

Comenta satisfactoriament els discursos de república dels senyors Lerroux i Morot i diu que cordialment els felicita del fracàs groc de la tercera intenció dels conservadors.

**«La Mañana»**

Diu aquest periòdic:

Havien cregut que'l senyor Lerroux era radical i revolucionari, ara que manen els liberals i després que manessin els conservadors.

**«El País»**

Diu que'l debat polític ha tingut dues parts: primera, de crítica, fins al discurs de don Melquíades Alvarez; i segona, un triomf inèdita don Canalejas, del qual no hi ha cap precedent.

El senyor Canalejas, diu, va començar ahir a esser president del Consell de ministres, i ahir va pujar al poder la situació liberal; que aquests dos mots anomenats anys de liberalisme han representat pel Govern una especie de minoria haix la tutela don Maura.

**«El Universo»**

Diu que respecte les conseqüències polítiques de les manifestacions, don Maura, l'opinió era quasi unànim ahir.

Entre les persones autoritzades, de molts diversos partits, era general la creença i que les dues crisis que en Canalejas ha plantejat amb notoria imprudència, en poc temps, en el Parlament han pres, amb disgust don Maura, l'aspecte parlamentari que era indispensable para que l'actual Govern deixi d'existir.

**«El Liberal»**

S'ocupa també en l'article de fons del debat d'ahir en el Congrés i diu que'l discurs del senyor La Cierva produí fonda contrarietat entre els seus mateixos partidaris.

Recorda que'l senyor La Cierva havia dit en un discurs que en mitja hora acabaria d'ensorrar al Govern, essent així que en aquell mitja hora l'ha enlaira.

Comenta satisfactoriament els discursos de república dels senyors Lerroux i Morot i diu que cordialment els felicita del fracàs groc de la tercera intenció dels conservadors.

**«La Mañana»**

Diu aquest periòdic:

Havien cregut que'l senyor Lerroux era radical i revolucionari, ara que manen els liberals i després que manessin els conservadors.

**«El País»**

Diu que'l debat polític ha tingut dues parts: primera, de crítica, fins al discurs de don Melquíades Alvarez; i segona, un triomf inèdita don Canalejas, del qual no hi ha cap precedent.

El senyor Canalejas, diu, va començar ahir a esser president del Consell de ministres, i ahir va pujar al poder la situació liberal; que aquests dos mots anomenats anys de liberalisme han representat pel Govern una especie de minoria haix la tutela don Maura.

**«El Universo»**

Diu que respecte les conseqüències polítiques de les manifestacions, don Maura, l'opinió era quasi unànim ahir.

Entre les persones autoritzades, de molts diversos partits, era general la creença i que les dues crisis que en Canalejas ha plantejat amb notoria imprudència, en poc temps, en el Parlament han pres, amb disgust don Maura, l'aspecte parlamentari que era indispensable para que l'actual Govern deixi d'existir.

**«El Liberal»**

S'ocupa també en l'article de fons del debat d'ahir en el Congrés i diu que'l discurs del senyor La Cierva produí fonda contrarietat entre els seus mateixos partidaris.

Recorda que'l senyor La Cierva havia dit en un discurs que en mitja hora acabaria d'ensorrar al Govern, essent així que en aquell mitja hora l'ha enlaira.

Comenta satisfactoriament els discursos de república dels senyors Lerroux i Morot i diu que cordialment els felicita del fracàs groc de la tercera intenció dels conservadors.

**«La Mañana»**

Diu aquest periòdic:

Havien cregut que'l senyor Lerroux era radical i revolucionari, ara que manen els liberals i després que manessin els conservadors.

**«El País»**

Diu que'l debat polític ha tingut dues parts: primera, de crítica, fins al discurs de don Melquíades Alvarez; i segona, un triomf inèdita don Canalejas, del qual no hi ha cap precedent.

El senyor Canalejas, diu, va començar ahir a esser president del Consell de ministres, i ahir va pujar al poder la situació liberal; que aquests dos mots anomenats anys de liberalisme han representat pel Govern una especie de minoria haix la tutela don Maura.

**«El Universo»**

Diu que respecte les conseqüències polítiques de les manifestacions, don Maura, l'opinió era quasi unànim ahir.

Entre les persones autoritzades, de molts diversos partits, era general la creença i que les dues crisis que en Canalejas ha plantejat amb notoria imprudència, en poc temps, en el Parlament han pres, amb disgust don Maura, l'aspecte parlamentari que era indispensable para que l'actual Govern deixi d'existir.

**«El Liberal»**

S'ocupa també en l'article de fons del debat d'ahir en el Congrés i diu que'l discurs del senyor La Cierva produí fonda contrarietat entre els seus mateixos partidaris.

Recorda que'l senyor La Cierva havia dit en un discurs que en mitja hora acabaria d'ensorrar al Govern, essent així que en aquell mitja hora l'ha enlaira.

Comenta satisfactoriament els discursos de república dels senyors Lerroux i Morot i diu que cordialment els felicita del fracàs groc de la tercera intenció dels conservadors.

**«La Mañana»**

Diu aquest periòdic:

Havien cregut que'l senyor Lerroux era radical i revolucionari, ara que manen els liberals i després que manessin els conservadors.

**«El País»**

Diu que'l debat polític ha tingut dues parts: primera, de crítica, fins al discurs de don Melquíades Alvarez; i segona, un triomf inèdita don Canalejas, del qual no hi ha cap precedent.

El senyor Canalejas, diu, va començar ahir a esser president del Consell de ministres, i ahir va pujar al poder la situació liberal; que aquests dos mots anomenats anys de liberalisme han representat pel Govern una especie de minoria haix la tutela don Maura.

**«El Universo»**

Diu que respecte les conseqüències polítiques de les manifestacions, don Maura, l'opinió era quasi unànim ahir.

Entre les persones autoritzades, de molts diversos partits, era general la creença i que les dues crisis que en Canalejas ha plantejat amb notoria imprudència, en poc temps, en el Parlament han pres, amb disgust don Maura, l'aspecte parlamentari que era indispensable para que l'actual Govern deixi d'existir.

**«El Liberal»**

S'ocupa també en l'article de fons del debat d'ahir en el Congrés i diu que'l discurs del senyor La Cierva produí fonda contrarietat entre els seus mateixos partidaris.

Recorda que'l senyor La Cierva havia dit en un discurs que en mitja hora acabaria d'ensorrar al Govern, essent així que en aquell mitja hora l'ha enlaira.



